

Monitor Kansrijke sporen

September 2025

Bedragen zijn behaald of worden waarschijnlijk wel behaald
Bedragen worden mogelijk niet gehaald
Bedragen worden zeker niet gehaald
Bedragen zijn nog afhankelijk van besluitvorming of onderzoek

Nr.	Omschrijving Kansrijk spoor	2025	2026	2027	2028	2029
4b	Onderzoek subsidies. Het onderzoek naar de mogelijkheden om te besparen op de jaarlijkse subsidie-uitgaven in het kader van de kansrijke sporen is in maart 2025 afgerond. In het onderzoek zijn verschillende mogelijkheden in beeld gebracht om de jaarlijkse subsidie-uitgaven te verlagen. Allereerst via bijlage F van de programmabegroting, het overzicht van de subsidieontvangers. Wij vinden dit niet wenselijk, omdat het hierbij gaat om instellingen, organisaties en verenigingen die de sportieve, culturele en sociale basisinfrastructuur in onze gemeente vormen. Bovendien werken zij vaak met de inzet van veel vrijwilligers. Voor de subsidieregelingen stelt het college van B&W jaarlijks de subsidieplafonds vast. Daarbij kunnen er elk jaar andere keuzes gemaakt worden. Vooruitlopend op de vaststelling van deze plafonds willen wij nog geen verlaging doorvoeren. Daarnaast vinden wij het niet wenselijk om het per jaar fluctuerende restant binnen deze plafonds op voorhand al een andere bestemming te geven.	0	0	0	0	0
5a	Reablement, empowerment, leren. Dit spoor sluit heel goed aan bij de geactualiseerde visie op het sociaal domein, die in december 2025 door de raad wordt behandeld. Dit spoor wordt daarom meegenomen in de uitvoering van de geactualiseerde visie. De incidentele investering in 2026 (in eerste instantie gepland voor 2025) is nodig voor nader onderzoek en voor een effectieve governance en samenwerkingsstructuur. Daarmee wordt duidelijk of de PM's concreet gemaakt kunnen worden.	0	0	PM	PM	PM
5b	Positieve gezondheid. Dit spoor sluit heel goed aan bij de geactualiseerde visie op het sociaal domein, die in december 2025 door de raad wordt behandeld. Dit spoor wordt daarom meegenomen in de uitvoering van de geactualiseerde visie. Dan wordt ook duidelijk of de PM's concreet gemaakt kunnen worden. Ondertussen krijgen medewerkers van het gebiedsteam de training Werken vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid. Dit is onderdeel van het Bestedingsplan POK-middelen (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen).	0	PM	PM	PM	PM
6a	BUIG/ participatiebudget. De bedragen zijn inclusief de extra opgave BUIG (€ 500.000 in 2025 en 2026). Zoals eerder aangegeven laat de verwachte besparing een grote ambitie zien en zijn we mede afhankelijk van de situatie op de arbeidsmarkt. Er is een omBUIGplan opgesteld, waarin met een projectmatige aanpak gewerkt wordt aan diverse acties om instroom te beperken en uitstroom te verhogen. Dit doen we in nauwe samenwerking met Empatec. In het vierde kwartaal van 2025 wordt ingezet om extra re-integratietrajecten in te kopen en daarmee de kans te verhogen op een hogere uitstroom. We zien aan de hand van de cijfers op dit moment een verhoogd risico dat de besparingen, in elk geval voor 2025, niet of gedeeltelijk niet worden behaald. De gemeenteraad wordt per kwartaal via de bestuursrapportage geïnformeerd en jaarlijks via een actieve info in het najaar.	1.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
6b	Inrichting "Rode knop" methode (Doorbraakmethode) Met dit spoor gaan we de doorbraakmethode invoeren in het sociaal domein (gebiedsteam). Hiervoor is eerst onderzoek nodig. Dit onderzoek naar de randvoorwaarden voor de implementatie van de doorbraakmethode heeft wat vertraging opgelopen, maar kan naar verwachting in januari 2026 gestart worden. Het onderzoek wordt bekostigd uit POK-middelen (Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag). Pas na het onderzoek kunnen de PM-posten voor 2026 en verder concreet worden gemaakt.	0	PM	PM	PM	PM
6c	Wmo-voorzieningen (rollen en woningaanpassingen) uitbesteden. De raad heeft op 10 juli besloten een investering van € 50.000 beschikbaar te stellen voor onderzoek (jaarschijf 2025). Het onderzoek naar de randvoorwaarden voor de eventuele uitbesteding van Wmo-voorzieningen heeft wat vertraging opgelopen, maar kan naar verwachting in januari 2026 gestart worden. De incidentele investering schuift daarmee op van 2025 naar 2026. De verwachte oplevering van het onderzoek is Q2 2026. De beoogde besparing schuift door naar 2026 en de opvolgende jaren.	45.000	120.000	120.000	120.000	120.000
6e	Verminderde bewijslast.	0	0	0	0	0

Nr.	Omschrijving Kansrijk spoor	2025	2026	2027	2028	2029
	zie 6k					
6f	Check je recht. zie 6k	0	0	0	0	0
6g	Digitaal Klantdossier. zie 6k	0	0	0	0	0
6h	Herijking armoede- en minimaregelingen en subsidies.	0	0	0	0	0
	Er is een Inkomens Effectrapportage opgesteld, waarmee we inzicht hebben in het effect van onze armoede- en minimaregelingen. Daarnaast is er intern en extern input opgehaald, die ondersteunt bij het maken van keuzes. Dit wordt in het najaar van 2025 verder uitgewerkt in een plan.					
6i	Eigen bijdrage Wmo.	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
	Naar verwachting betalen inwoners vanaf 2028 weer een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen. Dit is later dan eerder verwacht, omdat het wetsvoorstel om opnieuw een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren controversieel is verklaard door de Tweede Kamer. Wat dat kan opleveren, is afhankelijk van de nieuwe wetgeving. Vooruitlopend op de wetsaanpassing stimuleert de gemeente inwoners die een Wmo-voorziening aanvragen nu al om zelf te betalen. We wijzen op de voordelen van het zelf betalen, zoals kortere wachttijden en meer flexibiliteit.					
6j	Starttarief WMO-taxipas.	0	108.000	108.000	108.000	108.000
	Als college hebben we 2 september besloten de "Nadere regels Wmo gemeente Súdwest-Fryslân 2022" aan te passen. Hierdoor wordt vanaf 1 januari 2026 een starttarief van € 1 per rit ingevoerd. De gemeenteraad is hierover actief geïnformeerd.					
6k	Proces aanvraag levensonderhoud.	150.000	300.000	450.000	450.000	450.000
	De raad heeft op 10 juli besloten een investering van € 150.000 beschikbaar te stellen (jaarschijf 2025). Deze middelen worden gebruikt om het proces te verbeteren (o.a. doorlooptijdverkorting, automatisering, instroombeperking, minder bewijslast). Hierdoor kunnen besparingen op personeel worden gerealiseerd.					
6l	Inkomen en dagbesteding volgend op detentie.	0	PM	PM	PM	PM
	Hier is eerst nog onderzoek nodig om de PM's concreet te kunnen maken.					
7a	Beheersmaatregelen Jeugd: Collectieve inzet jeugdhulp op school.	0	40.000	40.000	40.000	40.000
	De uitvoering van deze maatregel wordt gestart nadat de maatregel over zorgboerderijen (7d) in uitvoering is gegaan.					
7b	Beheersmaatregelen Jeugd: Inzet zorgadviseur.	0	345.000	345.000	345.000	345.000
	Deze maatregel is al in uitvoering. De eerste evaluatie van de inzet van de zorgadviseur levert een positief beeld op. De inzet van de zorgadviseur is verlengd.					
7c	Beheersmaatregelen Jeugd: Samenwerking met artsen.	0	200.000	200.000	200.000	200.000
	De uitvoering van deze maatregel is nog niet gestart omdat deze minder voorbereiding vraagt dan de andere maatregelen en omdat andere maatregelen meer besparingen opleveren.					
7d	Beheersmaatregelen Jeugd: Zorgboerderijen.	0	500.000	500.000	500.000	500.000
	De raad heeft op 10 juli besloten een investering van € 50.000 beschikbaar te stellen (jaarschijf 2025). Er is een adviseur gestart op 1 september 2025. De data zijn steeds beter te ontsluiten. Dit heeft tot het inzicht geleid dat de beoogde besparing niet haalbaar is. Wij zijn hierover in juli 2025 geïnformeerd. Voor 2026 gaan we voorlopig uit van een besparing van € 250.000. Intussen onderzoeken we alternatieve besparingsmogelijkheden.					
7e	Grip op SDF.	0	0	0	0	0

Nr.	Omschrijving Kansrijk spoor	2025	2026	2027	2028	2029
	Dit kansrijke spoor heeft betrekking op de manier waarop we met SDF omgaan, bijvoorbeeld de voorbereiding van bestuurlijke overleggen. Dit spoor levert geen directe besparingen op.					
7f	Samenwerking bewindvoering. Er is een projectleider aangesteld die aan de slag gaat met het opgestelde plan van aanpak. In Q2 2025 zijn de eerste stappen gezet in de voorbereiding. In het derde en vierde kwartaal worden gesprekken gevoerd met bewindvoerders en wordt de aanpak verder geconcretiseerd. De verwachting is dat de aanpak in Q1 2026 gestart is.	20.000	50.000	100.000	150.000	150.000
8a	Grondexploitaties rendabeler maken. Dit is een continu proces, waarbij we aan de voorkant van alle nieuwe planprocessen in de ontwerpfase planeconomie meenemen in de afwegingen.	0	0	0	0	0
8b	Nota kostenverhaal. Capaciteit in de organisatie is een aandachtspunt. Om dit spoor kansrijk te maken is het van belang om eerst het grondbeleid te herzien. Dit biedt namelijk het fundament voor een helder kostenverhaal. Het doel is om het nieuwe grondbeleid in 2026 voor te leggen aan de raad. Gelijktijdig zal gestart worden met de onderbouwende programma's, waaronder de Nota Kostenverhaal. Het is haalbaar om dit vast te stellen eind 2026/begin 2027. Daarna begint de implementatiefase. Wegens eerder bestaande afspraken en invoeren van nieuwe werkmethodes, zal een daadwerkelijk effect op de begroting waarschijnlijk vanaf een jaar na vaststelling zichtbaar worden.	0	0	150.000	300.000	300.000
8c	Inrichten van gebiedsontwikkelfonds of reserve Grondbedrijf. We hebben de eerste stappen hierin gezet. Om dit spoor kansrijk te maken is het van belang om eerst het grondbeleid te herzien. Dit biedt de raad namelijk de kans om fundamentele keuzes te maken over dit fonds/deze reserve. Het doel is om het nieuwe grondbeleid in 2026 voor te leggen aan de raad. Afhankelijk van de gemaakte keuzes is te bepalen hoe dit de begroting kan beïnvloeden.	0	0	0	0	0
8d	Taakstelling winstgevend maken nieuwe grondexploitaties. Nog onzeker is of voldoende grondexploitaties worden gestart, waarmee de besparing kan worden gerealiseerd. Daarnaast moeten nog kaders van de taakstelling worden vastgesteld. De nieuwe taakstelling kan alleen meegegeven worden bij nieuwe exploitaties. Het effect op de begroting is daarmee volledig afhankelijk van het aantal toekomstige exploitaties en de nog vast te stellen kaders.	0	0	250.000	250.000	250.000
8e	Verkoop van snipper groen en (strategische) gebouwen. De taakstelling van € 1 miljoen is opgebouwd uit meerdere componenten. Een bedrag van circa € 275.000 wordt gerealiseerd via de verkoop van gemeentelijk vastgoed en snippergroen. Het resterende deel van de opgave, circa € 725.000, is toegerekend aan besparingen binnen het maatschappelijk vastgoed. Binnen dit spoor wordt met name op het terrein van maatschappelijke opvanglocaties van Oekraïense ontheemden een aanzienlijke bijdrage verwacht. Voor 2025 lijkt deze doelstelling haalbaar, onder meer dankzij de inzet op slimme huur- en koopconstructies. Bij de verlenging van diverse contracten voor gemeentelijke opvanglocaties is een aanzienlijk lagere huur overeengekomen. De financiële effecten hiervan worden merkbaar vanaf december 2025. Daarnaast worden er besparingen gerealiseerd op bijkomende facilitaire kosten. Zo leidt de overstap naar zelf koken tot een aanzienlijke verlaging van de cateringuitgaven. Ook de inzet van eigen gemeentelijk vastgoed draagt substantieel bij aan de taakstelling. Door onder andere de aankoop van het pand aan de Eeltjebaasweg in Sneek worden de huisvestingslasten aanzienlijk beperkt. De verwachting is dat hiermee een bedrag van circa € 800.000 aan besparingen wordt gerealiseerd.	1.000.000	275.000	275.000	275.000	275.000
9a	Inzet vrije beleidsruimte in taakveld Economische ontwikkeling. Het werkbudget is door ons verlaagd met de aangegeven bedragen, conform de toelichting in het werkboek Kansrijke Sporen.	60.000	50.000	50.000	40.000	40.000
9b	Verhogen toeristenbelasting. Afhankelijk van besluitvorming Raad	0	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026
10a	Optimaliseren parkeervoorzieningen en inkomsten. <i>Eerste stap: begroting sluitend maken. Tweede stap: verkennen naar meer winstgevendheid</i>	0	400.000 -400.000	400.000 -400.000	400.000 -400.000	400.000 -400.000

Nr.	Omschrijving Kansrijk spoor	2025	2026	2027	2028	2029
	De parkeerinkomsten ontwikkelen zich positief. Naar verwachting zal dit jaar een aanzienlijk deel van de kosten worden ingelopen, waarbij nog slechts een beperkt tekort resteert. Vanaf komend jaar wordt verwacht dat de inkomsten en begroting in evenwicht zijn, waarmee het tekort volledig is opgelost.					
10b	Het overdragen van gemeentelijk areaal aan andere overheden, particulieren of organisaties.	0	40.000	40.000	40.000	40.000
	Het behalen van het bedrag hangt geheel af of en hoe (bestuurlijke) gesprekken verlopen. Deze vinden binnenkort plaats.					
10c	Een gebiedsgerichte aanpak bij werkzaamheden in de openbare ruimte, om zo werk met werk te maken en efficiëntieslagen te maken.	0	0	PM	PM	PM
	We duiden het te behalen resultaat uiterlijk in Q4 2025, zoals ook aangegeven in de schriftelijke reactie toezegging commissie Bestjoer en Finânsjes d.d. 22 mei 2025					
10d	Verlengen afschrijvingstermijnen kapitaalgoederen.	0	0	60.000	120.000	180.000
	Dit spoor is haalbaar, hiervoor dient wel eerst de Financiële Verordening aangepast te worden. De aanpassing van de verordening staat eind 2025 op de planning.					
10e	Gedifferentieerd onderhoudsniveau kapitaalgoederen.	0	0	0	0	0
	Dit geven we een plek in de nieuwe Nota Openbare Ruimte. Wij leggen deze in de raad van september 2025 aan u voor.					
10f	Brugbediening.	0	0	PM	PM	PM
	Het mogelijk te behalen resultaat wordt uiterlijk in Q4 2025 door ons geduid, zoals ook aangegeven in de schriftelijke reactie toezegging commissie Bestjoer en Finânsjes d.d. 22 mei 2025					
11c	Groen voor grijs incl. subsidies. Dit spoor is haalbaar	0	2.000	2.000	2.000	2.000
11d	Bestrijding eikenprocessierups stoppen (lager onderhoudsniveau).	0	30.000	30.000	30.000	30.000
	Wij tekenen hierbij aan dat de EPR nu goed onder controle is. Dit kan weer problematischer worden door het stoppen. Wel zullen we, bij bijvoorbeeld scholen, tot actie over moeten gaan mocht dat nodig blijken. Ook bij boominspectie en snoeiwerkzaamheden kan stoppen met bestrijding eventueel problemen opleveren wanneer de bomen niet meer toegankelijk zijn.					
12a	Meer benutten van subsidiemogelijkheden.	150.000	200.000	300.000	400.000	400.000
	Onze hogere inzet op meer subsidie werpt vruchten af, o.a. actueel ECO-boost. Structureel geeft dit een hogere opbrengst met ingang van 2025. Er zijn meer subsidiekansen, echter daar is personele inzet voor nodig. Voor de 2e helft van 2025 heeft de raad incidenteel middelen voor extra inzet van projectadvies op subsidies beschikbaar gesteld. In de programmabegroting 2026 wordt voorgesteld dit structureel op te nemen zodat blijvend de hogere opbrengst behaald kan worden.					
12b	Ontwikkelfonds.	0	0	0	0	0
	Dit voorstel is in gang gezet. Bestuurlijk en ambtelijk wordt sinds 2024 terughoudender ingezet op het oppakken van nieuwe initiatieven en projecten. Er wordt scherper gestuurd op de verkennings- en voorbereidingsfase van nieuwe projecten. Voordelen worden zichtbaar in meer focus en volgordelijkheid binnen de organisatie en daarmee een lagere inzet van personele capaciteit en inhuur. De toekomstige opgaven brengen we in beeld, vanuit o.a. de verstedelijkingsstrategie en de ruimtelijke strategie Sneek. Het Ontwikkelfonds als bron voor cofinanciering en voorbereidingen krijgt hiermee een gerichtere inzet.					

Nr.	Omschrijving Kansrijk spoor	2025	2026	2027	2028	2029
12c	Inzet deels vrije beleidsruimte in hoofdtaakveld Bestuur. Besparen op representatie- en reiskosten.	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
	Bedragen zijn ingeboekt conform toelichting in het werkboek Kansrijke Sporen					
15a	Verhogen OZB woningen.	0	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026
	Afhankelijk van besluitvorming Raad					
15b	Verhogen OZB niet-woningen.	0	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026
	Afhankelijk van besluitvorming Raad					
15d	Verhogen Forensenbelasting.	0	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026	Nog te bepalen via PB2026
	Afhankelijk van besluitvorming Raad					
16a	Arbeidsvoorwaarden.	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
	Is gerealiseerd (betreft minimalisering van bepaalde kosten zoals het versoberen van de verstrekking van zakelijke lunches).					
16b	Afschaffen VIA regeling.	176.000	176.000	176.000	176.000	176.000
	<i>Besparen van toekomstige kosten VIA regeling.</i>	-176.000	-176.000	-176.000	-176.000	-176.000
	<i>Is nu geen onderdeel van de begroting.</i>					
	Beëindiging VIA-regeling per 1 mei 2025. De regeling Vrijwillig inleveren van Arbeidsduur (VIA-regeling) maakt per 1 mei geen onderdeel meer uit van de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Súdwest-Fryslân. Aanvragen konden ingediend worden t/m 30 juni 2025, ingangsdatum van urenvermindering is uiterlijk 31 december 2025.					
16c	Afschaffen Generatie Pact.	40.000	180.000	335.000	350.000	350.000
	Bij afschaffing van het generatiepact is de formatie teruggebracht naar de daadwerkelijke werkuren van de participanten, met bijbehorende financiële besparing.					
16d	Handhaven regelingen arbeidsvoorwaarden.	0	0	0	0	0
	Genoemde regelingen blijven we conform toelichting werkboek Kansrijke Sporen continueren.					
16e	Aanscherpen en temporiseren van programma's en projecten.	300.000	400.000	400.000	400.000	400.000
	Vanaf medio 2024 is dit voorstel ingezet en leidt tot structureel lagere inzet van personele capaciteit. Het is de uitwerking van o.a. temporiseren nieuwe initiatieven en projecten, zie voorstel 12b. De eerste stap voor 2025 is inmiddels gemaakt en de volgende stap met ingang van 2026 wordt voorbereid.					
16f	Doorberekening overheadkosten.	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
	Deze bedragen worden gehaald conform toelichting in het werkboek Kansrijke Sporen					
16g	Optimaliseren opleidingen.	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
	Bedragen zijn ingeboekt conform toelichting in het werkboek Kansrijke Sporen					
16h	Inzetten van nieuwe technologie ten behoeve van verbeteren dienstverlening en inzet personeel.	0	675.000	2.000.000	2.850.000	2.850.000
	Afhankelijk van besluitvorming investeringsbedragen PB2026					
16i	Voordelen regionale samenwerking.	0	0	0	0	0
	De financiële opbrengst uit intergemeentelijke / regionale samenwerking ramen we voorlopig op nul omdat initiatieven hiertoe een lange doorlooptijd vragen en het rendement op voorhand niet te garanderen valt. Wel blijven we ons actief oriënteren en staan open voor toekomstige intergemeentelijk en regionale samenwerkingsverbanden waar gemeenschappelijk belang, synergie of efficiency te behalen valt.					
16j	Nog op te halen uit de ketens.	1.165.000	1.165.000	1.165.000	1.165.000	1.165.000

Nr.	Omschrijving Kansrijk spoor	2025	2026	2027	2028	2029
	We zetten in op een verlaging van de personele inzet op beleidsadvies en samenhangende taken in de beleidsuitvoering. Benodigde advisering wordt meer afgestemd op de beschikbare (lagere) capaciteit en kan leiden tot herschikken en prioriteren van werkzaamheden. De inhuur wordt hierbij terug gebracht. De beschikbare formatie wordt leidend voor de uitvoering.					
16k	Minimale verhoging van de prijzen in het bedrijfsrestaurant.	0	0	0	0	0
	Wijzigingen zijn doorgevoerd conform toelichting in het werkboek Kansrijke Sporen					